

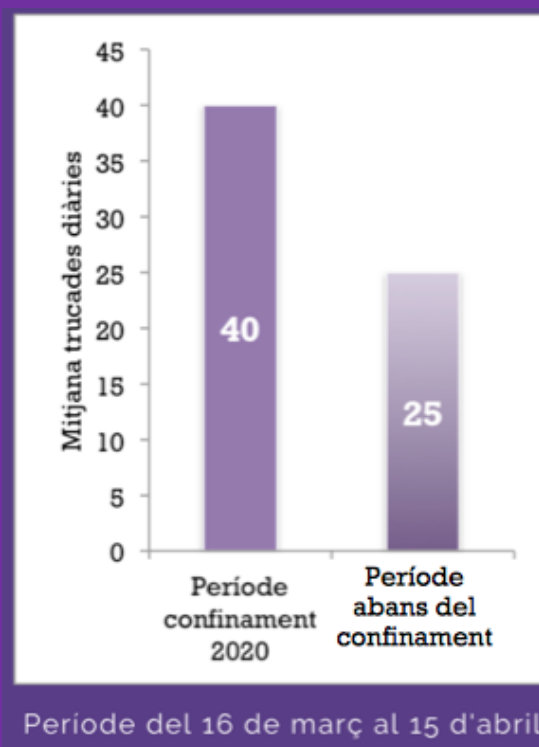
Crisi del COVID-19 i violència masclista

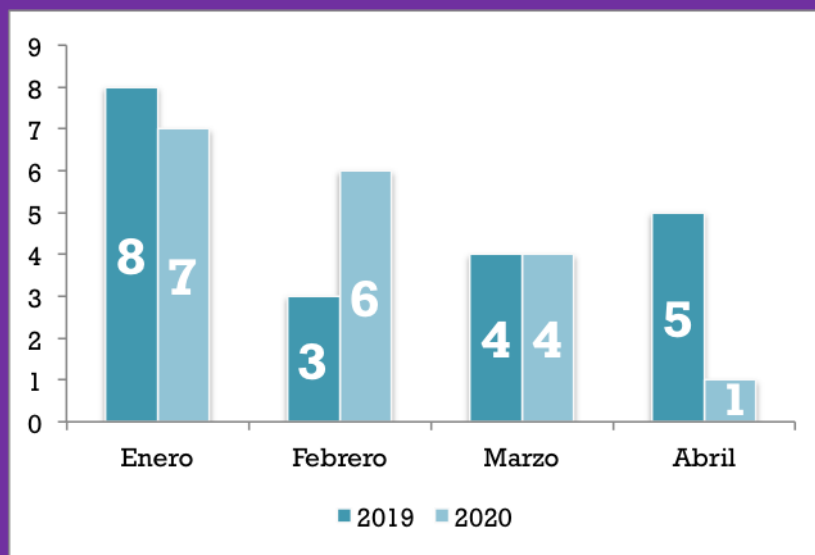
Dades i anàlisis sobre las denúncies i víctimes mortals de violència masclista a Catalunya i Espanya

Per Sara García Arias i
Natalia Tamara Rosa

El passat dimarts 12 de maig, la Plataforma Unitària Contra les Violències de Gènere, va realitzar el primer webinar en relació a la crisi del COVID-19 i les violències masclistes a Catalunya i Espanya, evidenciant que en un context de confinament les violències envers les dones empitjoren invariablament. Primerament les voluntàries Sara García Arias (criminòloga) i Natalia Tamara Rosa (sociòloga) de la Plataforma van exposar dades i estadístiques, així com una breu explicació de les possibles causes. A continuació les entitats Dones amb Empenta, Hèlia Dones, Mujeres Pa'lante i Ca l'Aurèlia van oferir-nos la visió i experiència de l'acompanyament a les víctimes durant el confinament.

Les dades ens indiquen que les víctimes han utilitzat en major mesura els recursos d'atenció durant el confinament que en els mateixos períodes tant anteriors al confinament (gener i febrer) com de l'any anterior. Aquestes dades són consistents tant a Catalunya com a tot el territori espanyol. D'aquí podem afirmar que s'han agreujat les dificultats, tensions i temors que viuen les dones que s'han trobat tancades i controlades pels seus maltractadors durant tot el confinament. D'altra banda, respecte a les denúncies, s'ha observat una disminució en la seva interposició, cosa que pot ser degut a la situació de control a què estan sotmeses per part del seu agressor, la qual cosa impedeix que es puguin desplaçar fins a les comissàries. Per últim, en relació a les víctimes mortals, si bé és cert que a Catalunya hi ha hagut un 75% d'augment de femicidis, si observem la situació ampliant a tot el territori espanyol, les víctimes mortals durant els mesos de confinament han romàs igual o fins i tot han disminuït.

Analitzant aquestes dades, es pot extreure que el fet de que els maltractadors s'hagin sentit amb el control absolut durant tot el confinament hagi fet que les situacions d'agressions més greus no hagin arribat a ocórrer. No obstant, en el moment de desescalada és quan més presents hi hem de ser, perquè la pèrdua de control per part dels agressors pot desembocar en violències mortals.

¿Per què aquests assassinats no es poden evitar? La discussió dels femicidis posa en evidència la dificultat d'atacar un problema sistèmic sense transformar tot el sistema. I aquest sistema es transforma amb una mirada deconstructiva sobre les nostres pràctiques més arraigades, sobre aquells vincles més estimats, perquè és aquí, en allò que fem "naturalment", on resideixen les petites violències que deixem passar i que després, amb el temps, són la base de molts hàbits més violents. El femicidi és el final terrible d'un procés que comença molt abans, una vida plena de micromasclismes que aprenem, tant ells com nosaltres, a l'escola i a qualsevol institució normalitzadora de la societat civil. L'equació és fàcil: a ells se'ls hi ensenya una forma violenta de ser i a nosaltres o a qualsevol identitat feminitzada, a ser submisses.

Les entitats ens han mostrat una visió del panorama més proper a la realitat viscuda per part de les víctimes. En general, tal i com Carla Rigol (Hèlia) manifestava, els acompanyaments s'han incrementat, en el seu cas de 140 dones a tot l'any 2019 a superar aquesta xifra en només els primers 5 mesos del 2020. La Marta López (Dones amb Empemta) destacava concretament els <<increments en les demandes d'assessorament jurídic per visites a criatures o impagaments de la manutenció>>, així com un augment de la demanda en els acompanyaments en general. També incidien en que les dones estaven molt més preocupades per la precarietat social que comportava la crisi del COVID-19 que per la mateixa crisi sanitària. I és aquí on la Sabrina Drago (Mujeres Pa'lante) també recalrava la situació de les dones amb més vulnerabilitats (dones migrants, en situació irregular o amb treballs precaritzats com el treball domèstic o de cures).

En definitiva, tal i com afirmava la Silvia Bautista (Ca l'Aurèlia) totes les entitats coincidien en què troben a faltar el contacte humà, ja que durant tot el confinament han realitzat les actuacions de manera telefònica o en línia i exposaven les seves preocupacions en el futur de la seva feina i en quan podrien començar a treballar cara a cara tenint en compte que s'hauran d'interposar mesures d'higiene i distància física.

El que volem és que no ens matin i per a això hem d'aconseguir que aquells que no ens maten, aquells que no són violents amb nosaltres, aquells que no abusen de nosaltres, tinguin la mateixa voluntat real de revisar els seus hàbits més naturalitzats, que és exactament la mateixa tasca que realitzem nosaltres diàriament. Això s'aconsegueix a través d'una educació sexual integral, una educació que ens ensenyi a fer ús d'un condó però que també ens ensenyi a entendre que l'amor romàntic implica necessàriament relacions de poder desiguals. S'han de trencar hàbits, però també hem d'inventar de nous on totes les persones siguin lliures i iguals. Aquesta nova civilització surt de la nostra imaginació política, però també neix del nostre cos. Ens mou el dolor, ens mouen les baralles, però també ens mou el desig. El desig de que no ens falti ninguna més. I per aconseguir-ho hem de deixar d'educar homes violents i això és responsabilitat de totes.

Barcelona 18 de maig del 2020